

VÍKEND NA MORAVĚ

in.ihned.cz/cr

Vlčnov je proslulý barvitou krásou krojů, vinařstvím, bohatstvím hudebních tradic, lidové architektury a především zvyků a obyčejů.

Za druhé světové války tu probíhaly ve vzduchu boje mezi Němci a Američany. Pomník na Vyškovci připomíná, kde byl sestřelen americký letoun. Vede tudy i naučná stezka.

Prostonárodní bylinářky

Žitková je vesnice ze shluků stavení. Možná jen domáci řeknou, kde jsou Koprvasy, Boky či Skaliči. Ještě po válce tady neznali elektrinu a po rozdělení Československa se sem autobus dostal jen ze Slovenska.

V takovém kraji lidé žili spjatí s přírodou a vnímali to, co dnes už mnozí neznáme. Žitková proslula zkušenými bylinářkami a znalýněmi kraje i lidí. „Bohyně sluje na moravském Valašsku a Slovácku ženština, zabývající se prostonárodním lékařstvím, hádačstvím, pomáhající lidem ve všech případnostech života: lid ji má za dobrou čarodějnici,“ popisuje Ottův slovník naučný. Pověsti líčí, že dokázaly z vody a vosku určit lidský osud, uzdravit, seznámit, navodit lásku, léčit dobytek. Jednou se znalci shodli na místě, kde lze navrtat studnu, ale pravdu měl od počátku skeptický názor bohyně. Umění přecházelo z matky na dceru. Před několika lety zemřela legendární, více než devadesátiletá Irma Gabrhelová.

Občané sobě

Suchá Loz pronikla nedávno do širšího povědomí lidí výzvou starosty pražskému primátorovi k výměně funkcí na týden. V této obci se tři čtvrtě tisíciletí starými dějinami odpradáva chýběl kostel. Plány z roku 1946 smetl Vítězný únor, včetně už na návsi připraveného kamene a dřeva na krovy. V osmašedesátém naděje nestačila dozrát. V dubnu 1990 papež Jan Pavel II. na Velehradu posvětil základní kámen a místní přiložili ruku k dílu. Jen Ludvík Podolan odpracoval za rok tisíc brigádnických hodin. Dnes vysoká věž vypadá, jako by zde stála odjakživa.

Také kaple svatého Josefa v Bystřici pod Lopeníkem má starší pověst než historii. Někdy na počátku 18. století Janu Dielcovi při tkaní vyletěl z ruky čunek tak nešťastně, že

zabil přihlížející manželku. Možná jej v oplosti po ní hodil. Zoufalý muž nakonec odešel poustevničit, a když v roce 1722 zemřel, zanechal šest set zlatých na stavbu kostela. Přesto se nikdy nepodařilo dotáhnout stavbu chrámu do konce. Po roce 1989 občané získali pravidelnými čtvrtročními sbírkami ve vsi přes půldruhého milionu korun a pomohli i sponzoři. Novodobé kapličky podtrhují malebnost kraje i v Žitkové a Vápenici.

Zašlá sláva řemesla miškářského

První zmínky o zdejších miškářích neboli zvěroklesťáckých jsou z roku 1545. Dnes už jen pamětníci pamatují muže, kteří ode vsi ke vsi, od chalupy k chalupě nabízeli svůj um i znalosti a byli vítáni. Rozuměli dobytku, uměli léčit, věděli, kam se postavit, jak kope kůň a jak kráva. S nástupem veterinářů pozbyli významu. Mistři pocházeli z Komní a ze Slavičína, kde v roce 1890 vznikl zvěroklesťácký spolek se třemi stovkami členů.

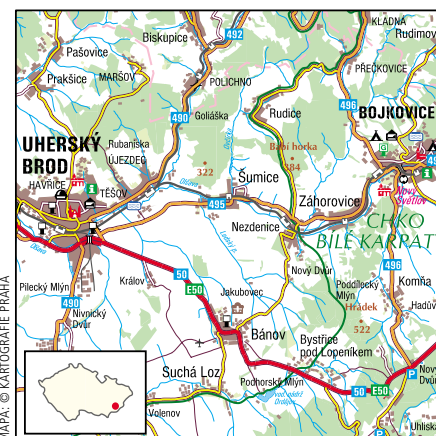
Vydávali se až k Volze, do Uher, na Balkán, ale i opačným směrem. Potrpěli si na typické oblečení (folkloristé jim vytýkají, že pomohli do hrobu nošení mužského kroje) a na osobitou řeč. „Nebukový sochora špatně solí, či dokonce se kupuje“ prý znamenalo, že nedobří, lakomý sedlák špatně platí, či dokonce

Mikulčin vrch v Bílých Karpatech vábí příchozí kromě výhledů také na lyžařský a turistický areál.

Jak se tam dostat

Uherský Brod leží zhruba 90 km východně od Brna. Pojedete-li autem, cesta vám zabere necelých 1,5 hod. Z dálnice D1 odbočíme v Holubicích na E50, která prochází Bystřicí pod Lopeníkem, a asi po 2 km je odbočka do Komní i Bojkovic. Strání leží na silnici č. 54, vedoucí přes Veselí nad Moravou. Z Brna jezdí do Bojkovic vlaky, do Uherského Brodu i autobusy. Do Komní, Bystřice pod Lopeníkem nebo Vyškovce se dostanete autobusem z Bojkovic.

Kam na jídlo

Sedlecká chalupa, Nivnice, tel.: 572 693 625
 Restaurace Chalupa, nábřeží TGM 317, Bojkovice, tel.: 572 642 564
 Restaurace Tis, 1. máje 799, Bojkovice, tel.: 572 642 313

smlouvá. Když „hecera dopustil, aby tudový švihák byl vaškovej“, tak prostě miškáře po práci nechal o hladu.

V muzeu ve Slavičíně připomínají, že první kotel sem přinesli právě miškáři. A také znávali jazyky. Nejméně schopní chodili do Čech – žádný jazyk se učit nepotřebovali. Dnes za nimi musíme do muzea, třeba v Komní, nebo na fašank, kde jsou typickou postavou. →